

**ZARZĄDZENIE NR 116
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH**

z dnia 21 grudnia 2022 r.

**w sprawie zatwierdzenia
„Programu działań związanych z ochroną i zachowaniem właściwego stanu zdrowotnego
pomnika przyrody Dąb Bartek na gruntach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe”**

ZP.0210.9.2022

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o lasach¹, zwanej dalej ustawą, w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe² – w wykonaniu zadań wynikających z obowiązku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, określonego w art. 33 ust. 3 pkt 8 ustawy³, a ponadto mając na względzie art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy⁴ – postanawiam, co następuje:

§ 1

Zatwierdzam do stosowania i użytku służbowego „Program działań związanych z ochroną i zachowaniem właściwego stanu zdrowotnego pomnika przyrody Dąb Bartek na gruntach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe”, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

1. Działania opisane w Programie mogą być realizowane przez Nadleśnictwo Zagnańsk przy wsparciu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu.
2. Realizacja działań opisanych w Programie stanowi wspólne przedsięwzięcie jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, o którym mowa w art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy o lasach.

3. Przedsięwzięcie to może być finansowane:

- 1) ze środków funduszu leśnego, przy zachowaniu przepisów Zarządzenia nr 66 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 15 października 2020 r. w sprawie jednolitych zasad gospodarowania środkami funduszu leśnego w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych;
- 2) z innych źródeł krajowych i zagranicznych, a w szczególności ze środków własnych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub budżetu Unii Europejskiej.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2023 r.

**p.o. DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH
Józef Kubica**

¹ Art. 33 ust.1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 672) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”.

² Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe został nadany zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r.; w § 6 Statut Lasów Państwowych stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę o lasach oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także inne przepisy prawa, Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych.

³ Art. 33 ust. 3 pkt 8 ustawy stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych organizuje wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.

⁴ Art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy stanowi m.in., że środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone również na wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej.

**Załącznik do Zarządzenia nr 116
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
z dnia 21 grudnia 2022 r.**

**Program działań związanych z ochroną i zachowaniem właściwego stanu zdrowotnego
pomnika przyrody Dąb Bartek na gruntach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe**

Zatwierdzam do użytku służbowego:

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

1. Cel programu

Celem programu jest realizacja działań związanych z ochroną i zachowaniem właściwego stanu zdrowotnego pomnika przyrody Dąb Bartek, zlokalizowanego na gruntach Nadleśnictwa Zagnańsk, na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu.

Pomnik przyrody dąb szypułkowy Bartek: ustanowiony Orzeczeniem nr 1 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach z dnia 2 grudnia 1952 r., ponownie uznany za pomnik przyrody Rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego nr 35/2007 z dnia

12 grudnia 2007 r. Na podstawie Uchwały nr 22/VII/2017 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 29 marca 2017 r. nadzór nad pomnikiem przyrody przekazany został zarządcy terenu, tzn. Nadleśniczemu Nadleśnictwa Zagnańsk.

Wymiary: wiek, około 700 lat; wysokość 28,5 m; obwód pierśnicowy pnia 1090 cm, średnica pierśnicowa 324 cm; średnica korony 38 m (N/S) – 33 m (W/E);

Zachowanie właściwego stanu ochrony pomnika przyrody Dąb Bartek poprzez przeciwdziałanie wpływowi niekorzystnych czynni-

ków zewnętrznych na stan zdrowotny pomnika przyrody, a także zapobieganie bieżącym zagrożeniom w zakresie bezpieczeństwa, utrzymanie porządku w obrębie infrastruktury turystyczno-edukacyjnej znajdującej się w otoczeniu pomnika przyrody oraz prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjno-promocyjnych.

2. Uczestnicy programu

W programie uczestniczyć mogą jednostki organizacyjne PGL LP: Nadleśnictwo Zagnańsk oraz RDLP Radom, wykonujące działania związane z ochroną i zachowaniem właściwego stanu zdrowotnego pomnika przyrody Dąb Bartek.

3. Zakres działań ochronnych, realizowanych w ramach wewnętrznych inicjatyw jednostek organizacyjnych PGL

Do działań związanych z ochroną i zachowaniem właściwego stanu zdrowotnego pomnika przyrody Dąb Bartek, należą:

A. Działania w zakresie monitoringu stanu zdrowotnego oraz statyki drzewa:

1. Wykonanie ekspertyzy dendrologicznej dotyczącej badania wnętrza pnia drzewa – badanie jednorazowe w okresie obowiązywania programu;
2. Wykonanie ekspertyzy dotyczącej oceny statyki drzewa oraz naciągów i podpór – badanie jednorazowe w okresie obowiązywania programu;
3. Wykonanie oceny drzew sąsiadujących pod kątem ich kurtyzacji – ekspertyza jednorazowa w okresie obowiązywania programu.

B. Działania w zakresie monitoringu stanu zdrowotnego oraz statyki drzewa:

1. Kontynuacja działań zapobiegających rozszczelnianiu konaru północnego – działanie prowadzone w zależności od bieżących potrzeb;
2. Konserwacja metalowych podpór – działanie prowadzone w zależności od bieżących potrzeb;
3. Utrzymanie instalacji nawadniającej – działanie ciągłe;
4. Rozmnażanie wegetatywne oraz generatywne – działanie prowadzone w zależności od bieżących potrzeb.

C. Działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa oraz utrzymania porządku na terenie wokół pomnika przyrody:

1. Utrzymanie systemu monitorującego, on-line oraz hosting – działanie ciągłe;
2. Całodobowy monitoring wizyjny, obejmujący teren wokół Bartka – działanie ciągłe;

3. Przegląd instalacji odgromowej – działanie cykliczne;
4. Utrzymanie porządku na obiekcie turystycznym wokół Bartka – działanie ciągłe.

D. Inne działania:

1. Działania w ramach kampanii promocyjnej – działanie cykliczne w zależności od bieżących potrzeb.

E. Inne niż ww. działania niezbędne do osiągnięcia celów niniejszego programu.

4. Zasady refundacji poniesionych wydatków ze środków funduszu leśnego

Środki funduszu leśnego mogą zostać przeznaczone na refundację poniesionych wydatków na działania ochronne, realizowane w ramach niniejszego programu, przy uwzględnieniu następujących uwarunkowań:

- a) środki funduszu leśnego mogą stanowić wkład własny do wydatków kwalifikowanych w projektach współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych, realizowanych przez jednostki organizacyjne PGL LP;
 - b) środki funduszu leśnego mogą stanowić do 100% dofinansowania wydatków niekwalifikowanych w projektach współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych, realizowane przez jednostki organizacyjne PGL LP, w szczególności tych które wpisują się w zakres działań ochronnych wyszczególnionych w punkcie nr 3;
 - c) środki funduszu leśnego mogą stanowić do 100% dofinansowania wydatków poniesionych na działania wyszczególnione w punkcie nr 3, realizowane w ramach wewnętrznych inicjatyw jednostek organizacyjnych PGL LP;
 - d) środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone wyłącznie na refundację poniesionych nakładów na budowę środków trwałych;
 - e) zakres rzeczowo-finansowy działań podlegających refundacji w danym roku, ustalany będzie na etapie budowy planów finansowo-gospodarczych PGL LP zgodnie z procedurą ujmowania zadań w planie wydatków funduszu leśnego, ustaloną w rozdziale 2 Zarządzenia nr 66 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 15 września 2020 r. w sprawie jednolitych zasad gospodarowania środkami funduszu leśnego.
5. Planowany okres realizacji programu: 2023-2028 (działania dla ochrony pomnika przyrody były realizowane w latach uprzednich).